

INSPIRATIONSPUNKTER

[KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

12. oktober 2021

Udviklingsministeren besvarer delspørgsmål 1 og 2, hvorefter Erhvervsministeren besvarer spørgsmål 3 og 4.

Samråd i URU den 12. oktober 2021 – Spørgsmål AÅ stillet efter ønske fra Christian Juhl (EL).

- Tak til Udenrigsudvalget for invitationen til at deltage i dette samråd om pensionssekskabers investeringer ude i verden, og deres ansvar i den forbindelse.
- Jeg vil gerne indlede med at slå fast, at ansvarlighed bør være en fast del af danske pensionssekskabers dna, når de investerer. Jeg forventer, at pensionssekskaberne udviser og har øje for deres samfundsansvar, som bør være en helt naturlig del af overvejelserne, når man investerer.
- Først og fremmest skal pensionssekskaber overholde reglerne, så vi som befolkning kan have tillid til, at vores pensionssekskaber har orden i penalluset og handler ansvarligt - uanset hvor i verden, de investerer.

Ad delspørgsmål 3: Hvad mener ministrene om, at danske pensionselskaber har investeret i minen?

- Jeg er blevet bedt om at redegøre for, hvad jeg mener om, at danske pensionselskaber, via et andet selskab, har investeret i minen Catoca i Angola.
- Reglerne er, at hvis der udstedes finansielle sanktioner mod lande, så kan Finanstilsynet, som led i hvidvasktilsynet vurdere, om sanktionsreglerne bliver overholdt af de finansielle virksomheder. Men det vurderes ikke at være aktuelt her, og der er altså ikke tale om ulovlige investeringer.
- Generelt er reglerne sådan at pensionselskabernes investeringsstrategier skal leve op til det, som pensionsopsparerne er stillet i udsigt. De skal varetage pensionsopsparerens interesser i forhold til at sikre det bedst mulige afkast.
- Pensionselskaberne kan samtidig godt – og jeg mener også, at man har en forpligtelse til - at inddrage samfundsansvar i deres investeringsstrategi, herunder ekskludere bestemte brancher eller virksomheder. Og jeg mener bestemt, at man som kunde skal stille krav til sit pensionselskab, også i forhold til hvordan de arbejder med menneskerettigheder, miljø og klima.

- Forventningerne til ansvarlig adfærd for virksomheder generelt er bl.a. beskrevet i FN's *Retningslinjer om Menneskerettigheder og Erhvervsliv* og OECD's *Retningslinjer for Multinationale Virksomheder*.
- Det er også relevant at nævne FN Global Compacts 10 principper og FN's principper for ansvarlige investeringer.
- Pensionsselskaberne efterlever typisk disse mange forskellige principper via en politik for ansvarlige investeringer. De fleste pensionsselskaber nævner specifikt de nævnte principper i deres politik som noget, de efterlever.
- Erhvervsministeriet har gennemgået de otte pensionsselskaber, der er nævnt i artiklen fra Danwatch, og de har alle et sådant styredokument, der beskriver, hvordan selskabet lever op til deres samfundsansvar som investor.
- Pensionsselskaber med politikker for samfundsansvar er desuden forpligtet til at redegøre for deres politikker i deres årsrapporter. Her skal de også forklare, hvordan deres politikker omsættes til handling.
- Når der sker ulykkelige begivenheder som ved Catocaminen i Angola, så er det selvfølgelig vigtigt, at selskaberne undersøger, om deres investeringer fortsat lever op

til deres samfundsansvar og de krav, som deres politik eller retningslinjer foreskriver.

- Derfor synes jeg også, at det er fornuftigt, at flere selskaber nu vil undersøge forholdene i Angola, så de kan træffe en informeret beslutning om, hvad konsekvenserne bør være.

Ad delspørgsmål 4: Hvad vil ministrene foretage sig over for de danske investorer?

- Jeg er også blevet bedt om at svare på, hvad jeg vil foretage mig over for de danske pensionselskaber, der har investeret i minen i Angola.
- Som sagt, så er der ikke tale om ulovlige investeringer, og derfor er det op til pensionselskaberne at træffe beslutning om deres investeringspolitik.

[Status på lovpligtig due diligence]

- Men det betyder ikke, at vi gør noget. Regeringen vil meget gerne have etableret nogle klarere lovgivningsmæssige rammer for, hvad forventningerne er til virksomhederne.
- Og vi arbejder i Bruxelles på at gøre ansvarlig virksomhedsadfærd til et *lovkrav*, og ikke bare en forventning.

Kort sagt skal OECD's retningslinjer på området, som jo er "soft law", oversættes til egentlig regulering.

- Vi arbejder for, at de kommende EU-regler skal forpligte virksomheder til at udvise risikobaseret due diligence. Det indebærer bl.a., at virksomhederne har pligt til at identificere områder, hvor deres aktiviteter risikerer at have en negativ indvirkning på mennesker og miljø – og ikke mindst til at handle for at forebygge og afbøde potentielle problemer.
- Regeringen støtter initiativet om fælles EU-regler om lovpligtig due diligence baseret på OECD's retningslinjer. Det seneste år har Danmark arbejdet aktivt for, at de kommende EU-regler bliver effektive. Derfor ser jeg også frem til, at EU-Kommissionen fremlægger et konkret forslag.
- Indtil disse regler er på plads, mener jeg, at selskaberne af egen drift bør være opmærksomme på deres samfundsansvar, når de investerer. Selskaberne kan tage udgangspunkt i Erhvervsstyrelsens *Vejledning for Ansvarlige Investeringer*, der beskriver, hvordan investorer kan handle for at være ansvarlige investorer.
- Når man investerer i mere risikofyldte investeringer, så skal man som investor være endnu mere grundig i sin

due diligence end normalt. Det gælder særligt, når der er tale om miljømæssige og sociale risici.

- Derfor forventer jeg også, at de seneste begivenheder ved Catoca-minen i Angola giver anledning til, at pensionselskaberne skærper deres fokus på de risici i investeringer langt hjemmefra. Og særligt i lande med et svagere regulatorisk set-up.
- Og jeg er glad for, at det flugter med pensionselskabernes udtalelser om, hvad de også har tænkt sig at gøre.

[NCP]

- Her til sidst vil jeg også understrege muligheden for at bringe sager for Danmarks nationale OECD-kontaktpunkt, Mæglings- og Klageinstitutionen – eller ”NCP Danmark” som de også er kendt som.
- NCP Danmark behandler klager over danske virksomheder, der muligvis har overtrådt OECD’s Retningslinjer for Multinationale Virksomheder. Det er derfor NCP Danmark, der har kompetencen til at vurdere, hvorvidt danske investorer handler i tråd med forventningen om ansvarlig virksomhedsadfærd.

- Min helt generelt har jeg en forventning om, at danske investorer tager et ansvar for, hvad de investerer i. Det gælder både i forhold til at overholde vedtagne sanktioner, men selvfølgelig også helt grundlæggende at have øje for sit samfundsansvar, når man investerer.
- Tak for ordet.